

Gazdaság- és társadalomtörténet szeminárium (Ókori kultúrák)

Oktató: Dr. Szántó Zsuzsanna

Időpont: Csütörtök 14.00-15.50

Helyszín: 407/E

Tematika:

1. Bevezetés, források ismertetése

2. A görög poliszok gazdasága

Forrás: Xenophón, „A gazdálkodásról,” in Németh Gy. (szerk.), *Xenophón filozófiai és egyéb írásai* (Budapest: Osiris 2003), 45-104. (részletek)

3. A görög poliszok kereskedelme és pénzügyei

Forrás: Aristoteles, „Az athéni állam,” in Németh Gy. (szerk.), *Államéletrajzok* (Budapest: Osiris 2002), 5-56. (részletek)

Lysias 22. beszéde: „Vádbeszéd a gabonakereskedők ellen,” in Bolonyai G. (szerk.), *Lysias beszédei* (Budapest: Osiris 2003), 373-378.

Xenophón, „A bevételekről,” in Németh Gy. (szerk.), *Xenophón filozófiai és egyéb írásai* (Budapest: Osiris 2003), 653-667. (részletek)

4. Az athéni társadalom

Forrás: Aristoteles, „Az athéni állam,” in Németh Gy. (szerk.), *Államéletrajzok* (Budapest: Osiris 2002), 5-56. (részletek)

5. A spártai társadalom

Forrás: Xenophón, „A lakedaimóniak állama,” in Németh Gy. (szerk.), *Államéletrajzok* (Budapest: Osiris 2002), 130-146. (részletek)

6. Zárthelyi dolgozat I (1-5. órák anyaga)

7. A hellenisztikus kor gazdasága és társadalma a ptolemaida Egyiptom példáján

Forrás: P.Rev.Laws (részletek)

Zénón archívum (részletek)

8. A Római Birodalom mezőgazdasága

Forrás: Cato, *A földművelésről* III, IV, V (RSzöv 3.8)

Cato, *A földművelésről* II; VII (RSzöv 3.9)

Columella, *A mezőgazdaságról* 1.9.1-8 (RSzöv 3.10)

Cato, *A földművelésről* X; XII; XXXVI; LIV; LVI; CLXIX (RSzöv 3.18)

9. A Római Birodalom kereskedelme és pénzügyei

Forrás: Plinius: *Természetről* VI.26.100-106 (RSzöv 3.20)

Plinius *Természetrész* XII.63-65 (RSzöv 3.21)
P.Oxy. I 36 (RSzöv 3.24)

10. A római társadalom

Forrás: Gaius: *Institutionum commentarii quattuor* III.9-12, IV.13; V.14-17; VI.18-27 (RSzöv 4.1.1)
Iustinianus: *Institutiones* I, 3, 1-5. (RSzöv 4.1.2)
Iustinianus: *Institutiones* I, 4, 1; 5, 1-3 (RSzöv 4.1.3)

11. A Római Birodalom területszervezése, településtípusai

Forrás: Aulus Gellius: *Attikai éjszakák* 16.13 (RSzöv 4.4.1)
Törvény Tarentum municipiummá emeléséről (RSzöv 4.4.2)

12. Zárthelyi dolgozat II (7-11. órák anyaga)

13. Értékelés

Teljesítés:

1. Az órákon való aktív jelenlét (maximum 3 hiányzás megengedett)
2. A félév során két jelenléti ZH megírása az órai anyagból

Értékelés:

Az értékelés a két ZH (20-20 pont) és az órai munka (10 pont) alapján történik.
ZH anyaga: az órán elhangzott, illetve kivetített ókori fogalmak, nevek és a tanulmányozott elsődleges források

Ajánlott irodalom:

Alföldy G., *Római társadalomtörténet* (Budapest: Osiris 2000).
Bingen, J., *Hellenistic Egypt: Monarchy, Society, Economy, Culture* (Berkeley: University of California Press 2007).
Borhy L. (szerk.), *Római történelem szöveggyűjtemény* (Budapest: Osiris 2003).
Bugh, G. L. (szerk.), *The Cambridge Companion to the Hellenistic World* (Cambridge: Cambridge University Press 2006).
Grüll T., *A Római Birodalom gazdasága* (Budapest: Gondolat 2017).
Havas L. – Hegyi W. Gy. – Szabó E., *Római történelem* (Budapest: Osiris 2007).
Murray, O., „Élet és társadalom a klasszikus kori Görögországban,” in: Boardman, J., Griffin, J., Murray, O. (szerk.), *Az ókori görögök és rómaiak története* (Budapest: Maecenas 1996), 234-42.
Németh Gy., *A polisok világa. Bevezetés az archaikus és koraklasszikus kori görög társadalomtörténetbe* (Budapest: Korona 1999).
Németh Gy. (szerk.), *Görög-római szöveggyűjtemény* (Budapest: Osiris 2011).
Németh Gy. – Hegyi W. Gy., *Görög-római történelem* (Budapest: Osiris 2011).

Mely NAT-KET elemeket tartalmazza a kurzus?
NAT 5-8: Fejezetek az ókor történetéből: az ókori Hellász öröksége; az ókori Róma öröksége; a görög-római hadviselés; képek a népvándorlás korából NAT 9-12: Civilizáció és államszervezet az ókorban: az athéni demokrácia; a görög civilizáció; a római köztársaság; a római civilizáció KET 9-12: Civilizáció és államszervezet az ókorban
Mely NAT-re épülő érettségi vizsgatárgy követelményeket tartalmazza a kurzus?
1.1. Politika: Az athéni államszervezet és működése a demokrácia virágkorában; Köztársaságból egyeduralkodó: a római köztársaság működése, Caesar és Augustus 1.2. Ókori civilizációk: A pénz megjelenése, formái és szerepe az ókori gazdaságban